

Hejdánek, Ladislav → rodina

Ladislav Hejdánek

in: Ladislav Hejdánek, [Žít bez průšvihů znamená žít bez pravdy](#), vyd. Jan Hron, Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2025, str. 118-120

- ♦ korespondence, česky, vznik: 20. 12. 1971 ♦ poznámka: dopis z vazby; archiv Marty Kutíšové
- ♦ correspondence, Czech, origin: 20. 12. 1971

Dr Ladislav Hejdánek

10. 5. 1927

Pošt. schr. 66/09

Praha 6

Martina Hejdánková

Slovenská 11

Praha 2 – Vinohrady

(6. dopis)

20. 12. 71; dopisováno 25. 12. 71

Martinko moje,

posílám Ti moc a moc pus všeho druhu, ale hlavně ovšem za obě ouška. A představuji si alespoň, když to doopravdy udělat nejde, jak bychom se pomazlili. A už z té samotné představy mám takovou radost, že se mi hned na celý den zlepší nálada. Trošku, jen docela trošičku mi je smutno, že už asi nebudeš taková malá, tak do ručičky, až se zase uvidíme, a že už se asi nebudeš tak ráda mazlit. A že budu muset počkat, až zase se budou trošku chtít pomazlit vnoučkové. To si tak v duchu kreslím budoucnost. Nejraději bych si to přál tak, abychom mohli zase navázat přesně tam, kde došlo k tomu nešťastnému přerušení, ale vím stejně dobře jako všichni Vy, že to nebude možné. Všichni budeme starší a Vy budete mít za sebou první zlé zkušenosti. S tím se budete muset vypořádat především samy, i když se můžete na štěstí učit u mámy; ale ani máma to nemůže udělat za Vás. Dětství Vám všem čtyřem, ale zejména Tobě, Marťouši, a také Štěpánce, skončilo v některých ohledech o mnoho dříve, než by snad bylo dobré si přát. Ale musíte si vždycky vzpomenout, že nejste samy a taky že na tom stále nejste nejhůř. Pomyslete si třeba, jak se teď asi s radostí vracejí tisíce a tisíce rodin do Východního Pákistánu (Bengálska) – a přece, co všechno musely vytrpět a čím vším musely projít! Kolik dětí už se nemůže vrátit, protože umřely hladu; kolik dětí ztratilo rodiče; kolik rodin už nenajde své domovy a bude muset začít se vším zase od počátku! Člověk zkrátka musí stále myslet taky na druhé. To jsem Vám ostatně už psal. Ale i když vlastně nikdy neškodí takové věci opakovat (a já to snad hlavně říkám sobě, když Vám to píšu), mám ještě zvláštní důvod, proč se k tomu právě teď zase vracet. Zatím Vám o tom nemohu psát konkrétní podrobnosti, dokud nedostanu povolení. – Když někteří naši přátelé chtěli adoptovat osamocené nebo jinak postižené děti (např. třeba z Indie apod.), velmi jsem to respektoval, ale trošku mi na tom vadila jakási svévole, která stála hned u zrodu té věci. Proto jsem v duchu velmi ocenil, když si Balabánovi vzali už starší děvče, ačkoliv chtěli velmi malé děcko, a to proto, že před to byli postaveni tak říkajíc jako před výzvou: tady vidíš, tady máš konkrétní příležitost – a to je důležitější než nějaké Tvé představy a Tvá přání. A já jsem tady byl teď také postaven před takovou výzvou, aniž by mi ji ovšem někdo adresoval výslovně. Ale šel jsem tak říkajíc kolem – a měl jsem, jak se mi zdálo, na vybranou. Buď myslet na vlastní starosti a říci si, že jsou na to instituce anebo jiní lidé, kteří by to mohli udělat snadněji – anebo v tom rozpoznat kus podstatného smyslu všeho toho, co se se mnou (a protože patříme k sobě, i se všemi námi) teď děje. Mohu se ovšem mýlit (přemýšlím o tom už dobré tři týdny, a nejméně 14 dní mi to předtím trvalo, než mi to vůbec došlo), a proto Vám o tom alespoň předběžně píšu. Tak poslyšte: v Praze žije u těžce nemocné babičky malý

Honzík, kterému 13. 1. budou tři roky. Jeho otec ho ještě neviděl (ale ukázal mi fotografii), protože několik měsíců před jeho narozením byl zatčen a ještě řadu let bude ve vězení. Matka dítěte byla jeho pouze krátkou a asi dosti náhodnou známostí a podle toho, co o ní říkal, nebude asi mít o Honzíka velký zájem; shodou okolností je v současné době také odsouzena, i když na dobu o něco kratší. Otec mi připadal velmi sympatický, povoláním je horník a záchranář. Zatím si to pusťte hlavou. Šlo by o pěstounství, ne o adopci (otec už má 9letou dceru z předcházejícího manželství a je hrdý na to, že se o ni vždycky pečlivě staral po finanční stránce, a chce se takto starat i o Honzíka, protože si ve svém povolání na to dostatečně vydělá i jako vězeň). Víím dobře, že je zatím velmi nevyjasněna naše situace; ale možná, že by bylo dobře uvážit, zda by se nenašlo třeba nějaké další řešení – to bych ještě napsal, jaké mám další nápady. Mám však za to, že kluk potřebuje nějaké pevné rodinné zázemí, nemá-li být se vši pravděpodobností ztracen. K tomu přistupuje ještě jedna starost zcela technická: uvedený otec má auto, které už přes 3 roky stojí v garáži, a on je přesvědčen, že vozu prospívá, když se s ním jezdí. Byl by rád, kdyby jej mohl někomu půjčit, kdo by s ním nezacházel alespoň šíleně (mezi svými známými takového nemá; jde o Felicii). Všechno by se samozřejmě zařizovalo přes jeho právního zástupce, jehož jméno také znám. Dostanu-li povolení, napíšu ještě do tohoto dopisu některé adresy, zejména adresu babičky, u níž bydlí Honzík. Kdyby to bylo možné, byl by otec rád, kdybyste Honzíkovi mohli koupit nějakou hezkou hračku, cena prý nehraje roli, a předali mu ji s pozdravem od tatínka. Protože však víím, že pro Vás v této chvíli cena bohužel roli hraje, tak zůstaňte zatím u nějaké drobnosti, než se vše vyjasní. Měl jsem v úmyslu některé z těchto věcí vyřídit v době mezi propuštěním z vazby a soudem, ale ukazuje se, že tato eventualita asi nebude padat v úvahu. Nemusím jistě psát, že sám jsem celé věci nakloněn, a mám k tomu, jak si myslím, podstatné důvody, mnohokrát překontrolované. Ovšem je třeba počítat se skutečností, že jsem byl informován pouze z jedné jediné strany. Proto by bylo také na Vás, abyste to překontrolovaly i z jiných stran. – Byl to můj nápad, otce to překvapilo a dost dlouho se rozmyšlel. Nic jsem najisto neslíbil, on sám dobře chápal tu trochu absurdní situaci, že právě já, resp. my bychom mu měli pomoci. S tím autem to původně myslel jako záruku a chtěl je půjčit nám; řekl jsem mu hned, že to je nesmysl, a tak prý snad máme nějaké spolehlivé známé. – Ale teď už dost o tom. (Už s ním nemohu mluvit, snad jen psát.)

Bude zapotřebí udělat pořádek ve vypůjčených knihách a vrátit je. Nejsem samozřejmě s to si na všechny vzpomenout, ale pokusím se udělat, co je v mých silách. Zatím by snad bylo dobře začít alespoň s něčím. Nejvíce jich mám z Filos[ofického] ústavu (knihovna je snad stále na starém místě na Příkopech). Většinou jsou v levé knihovničce (pode dvěma květináči s klívy), kde ovšem jsou také knihy ze Základní knihovny ČSAV (tam byla se mnou Jana, půjčila si také ty cestopisy, které musí rovněž vrátit). Někde na stole nebo blízko je seznam knih, které mám vypůjčeny z Filos[ofického] ústavu – je už starý a něco už je vráceno. Ale pro orientaci je to snad dobré. Seznamy (též signatury!) vrácených knih pište a zachovávejte a pište k nim datum vrácení – a po vrácení k nim přiložte lístky z knihoven. Už se mi mockrát stalo, že na mně urgovali dávno vrácenou knihu. A často se stane, že lístek nemohou najít – pak chtějte potvrzení, že knihy byly vráceny, s razítkem a podpisem. Dále mám asi 2 nebo 3 knihy z Denisova institutu ve Štěpánské (Francouzská knihovna), je to taková malá rozdrbaná knížka výboru z Pascala (ta je za zády toho, kdo sedí u psacího stolu, budu dále říkat „za psacím stolem“) a Augustinovy *Konfese*, latinský a francouzský text. Na třetí si momentálně nemohu vzpomenout. [připsáno:] Je to Aristotelova *Fysika* řecky. Nemáte-li mne jiná knížka rovněž odtamtud, vypůjčená ovšem na Jirku Němce; autorem je Ruyer (malá, nevázaná, je ve fotokomoře v knihách vlevo nahoře). Jirka se o ni jistě přihlásí, pokud to ještě neučinil, podobně jako o jiné knížky, které mi půjčil (asi budou všechny ostatní „za psacím stolem“ – vše bylo určeno k překladu Teilharda a k úvodu k němu). S fotokomorou budou zvláštní problémy – filmy a papíry, které tam jsou, dříve nebo později projdou, a to znamená, že se zkazí. Nejvíce spěchá jedna věc: nevím, zda nezůstal ve fotokomoře natažený fotoaparát na stojanu. Bude třeba zkusit otočit levým knoflíkem pevně, ale ne moc silou,

doprava až na doraz a zmáčknout spoušť, aby se pero nekazilo. V nejhorším to bude ztráta jednoho políčka, což nevadí. Ostatní sepíšu příležitostně. – Jsou tam barevné filmy do kamery, které bude třeba naexponovat a dát zpracovat co nejdřív, jak to dovolí sluníčko. Na barvu musí být plné slunce a pak lze filmovat i v zimě (raději v únoru, březnu). To ještě snad dám pokyny. Citlivost filmů je malá, 13° DIN. Filmy jsou velmi drahé, tak se s nimi musí pracovat obezřetně. Jsou tam i další filmy černobílé. Na ty nebude takový spěch. Všechno podrobně vypíšu, a když bude nezbytné, budete se moci s někým znalým poradit (např. se Zdeňkem Vack[árem] apod.). Filmy jsou hlavně v levém nočním stolečku, papíry zase v pravém (u dveří). Rozbalené papíry, které nesmí na plné světlo (jen jako při vyvolávání) jsou v pravém bílém šupletí (u dřezu) a v pravém hnědém šupletí (větší formáty – blíže ke dveřím). – Teď si vzpomínám: na stole (ve fotokomoře), kde je stojan, jsou také 3 knihy z Památníku, které je třeba odevzdat. S odevzdáním všech knížek od Spinozy (z ČSAV, Základní knihovny, Památníku) zatím čekejte, kdybych náhodou přece jenom překládat mohl. Ale bude to asi zbytečné. Takže to, Hedo, rozhodni sama.

Tak jsem tam zase vecpal tolik nezáživných instrukcí, že se docela stydím. Martinečko, odpustíš mi to, když to je vlastně Tvůj dopis? Máma psala, že jste počítaly, koho jsem jmenoval kolikrát. To je nesmysl, to už spíš byste mohly počítat, kolik slov nebo řádek jsem komu napsal. Ale i to je nesmysl – vždyť já Vám vlastně pořád píšu všem. Víte, jak jindy nerad píšu, a když už, tak jak to je vždycky celé zpřeházené, že skáču z jedné věci k druhé, jak to nemá hlavu ani patu atd. Tak teď píšu docela rád, ale ten způsob se asi nezlepší. Tak si nic nevyčítejte, ani mně ne, a čtěte to, jak to já myslím: všechno je pro všechny. – Jenom bych byl rád, kdybyste mi napsaly častěji; jak to vypadá, dostal jsem od Vás zatím teprve 3 dopisy (poslední od mámy a Jany 16. 12.). To není málo, já vím, ale chápejte, jakou mi to vždycky udělá radost – a té tu nemám nazbyt. Jsem trochu na rozpacích, co s těmi kytkami. Mám se na to docela vykašlat? Anebo mám dávat nějaké pokyny? Těch hyacintů by asi bylo škoda, kdyby nekvetly. Ale to se musí s nimi zacházet docela přesně. Jano, Péťo, návod je v knize „*Tulipány*“ (která je zařazena pod psacím strojem), v oddíle o rychlení. Ale přečtěte si tam raději všechno a podrobně. Hlavní zásady: květináče zůstanou ve sklepě, dokud nevyrazí z cibule listy asi 5–6 cm vysoko. To nebude u všech stejné, samozřejmě. Ty nejvyšší vždycky přeneste nejprve na 1–2 dny do zadního pokojíka, kde je ještě chladno, ale ne tolik jako ve sklepě, tam už vyrážející hyacint musí být zakryt nějakým kornoutem, který nepropouští světlo. I s tím kornoutem pak přenesete hyacint do tepla, do pokoje (nejlépe je dát květináč někde na skříň, nahoře je tepleji). A pak, když je hyacint vysoký asi 10 cm a mezi listy už se objevil rostoucí hrozníček květů, ještě zelených, dejte květináč na světlo, ale zase do zimy, tj. nejlépe mezi okna. Když svítí moc slunce, nesmějí se hyacinty zapařit; když je mráz, nesmějí zmrznout. Proto se v takových dnech pootevře vnitřní okno. Čím víc světla hyacinty budou mít, tím lépe. Jak se zachová na jaře co nejsilnější cibule, aby zase příští rok kvetla, to Vám včas napíšu. Nezapomeňte, že už teď ve sklepě musíte alespoň jednou týdně zalévat, a pak stále a dost, protože hyacinty potřebují hodně vody (i když zase ne bláto). A podobně to je i s těmi malými truhlíky, které jste doufám dali do zimy. Těším se na zprávy, bude-li Vám v lednu nebo v únoru něco kvést. – Občas (za 1–2 měsíce) je třeba v nádobkách propláchnout vlažnou vodou kořeny (s kamínky) a dát nový hydroponický roztok (1 tableta na litr)! Zbytkem zalít ostatní kytky. Část kořenů musí zůstat mimo vodu!

Ještě si vzpomínám, co bych potřeboval: 1) náplň do čínského pera (zkuste do balíčku s cibulí – potřebuji co nejdříve!); 2) zkuste mi poslat jako dopis (tj. maličký balíček) 2–3 cibule a 1 hlavičku česneku – zapomněl jsem na to a pro zdraví je to znamenité; 3) mám potíže s čištěním brýlí – zkuste sehnat papírky na čištění „Prozal“ (vyrábějí Pražské papírny P[ra]ha 3, Vinohradská 190); 4) mohla by mi Péťa nebo Jana vždycky na kousek papíru napsat několik odstavců z francouzského znění *Malého prince*? Chci se to učit nazpaměť. Hedo, vyber třeba jen některé partie, třeba na přeskáčku (nejdříve třeba rozhovor s liškou apod.). 5) A nakonec: měl bych tu rád bibli; žádal jsem ji před vánocemi až na

vedení, ale prý ji tu nemají. Pokuste se koupit nějakou starou, lacinou v antikvariátech, mou žádnou neposílejte, jednak je v nich zaškrťováno, jednak je jich škoda, protože si ji nebudu moci vzít s sebou. Ale vím, že v antikvariátech se dostanou za pár korun. Ostatně může být i v jazycích, jimiž vládnu.

Babičce vyřídte dodatečně mé přání všeho dobrého k 60nám. Děkuju za 2× 100,– Kčs (a za fotky, pakliže jsem se o nich ještě nezmínil). Zkuste žádat o návštěvu (písemně). Už jsi, Hedo, mluvila s mým novým obhájcem? Rád bych s ním mluvil; prokurátor Topinka zamítl mou stížnost a teď budou ještě zadrženy mé zásilky – tj. pro mne zasílané; potřeboval bych se s ním poradit i o jiných věcech. Pošlete mi také obálky A5 na sešity, zatím byl tak laskav pan vyšetřovatel. Dostali jste už 2 sešity? Třetí už mám také celý popsáný. – Četl jsem tu dvě výborné knížky: 1) Jan Pilát, *Dobyvatelé, proroci, patrioti* (1965?) – o Indii v posledních asi 5 stoletích; to by měla číst starší děvčata. 2) Oliver Hassencamp, *Právo na druhého* (Nakl. polit. liter., Praha 1965) – to je naprosto vynikající knížka, tu musíte co nejdříve číst! Je to ze současného Západního Německa. Tu bych měl strašně rád v knihovně; ostatně i Piláta.

Všem Vám zdar! Napíšu po svátcích.

Táta

[přípis na straně 1:] Váš předvánoční dopis (č. 4) jsem už také dostal – 27. 12. večer!

[přípis na straně 2:] Vánoční balíček přišel včas – bylo to moc pěkné. Nevěřil jsem ani, že by to bylo vůbec možné tak rychle.

[přípis na straně 5:] Proč tak šetříte těmi sešity – zase jenom čtyři!?!]

[přípis na straně 6:] Všichni byli nadšení stromečkem – a což teprve, když jsem jim dokazoval, že to je děláno doma. Bližší napíšu příště. Dík!

[přípis na straně 10:] Toho Hassencampa se pokuste rozhodně někde splašit a čtete! Nevím, jak nám to tenkrát mohlo uniknout.

[přípis na straně 12:] Uvítal bych také anglický text Kiplingovy básně „If...“; najdete ji?